

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ**

**ФОРМУВАННЯ СТАЛОГО
ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали IV Міжнародної
науково-практичної конференції**

16-17 листопада 2023 року

Київ 2023

УДК 332.36

Формування сталого землекористування: проблеми та перспективи : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 16-17 листопада 2023 р.). Київ : Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, 2023. 290 с.

Видання містить матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Формування сталого землекористування: проблеми та перспективи». Тематика конференції відображає комплексність, міждисциплінарність і багатовекторність проблем формування сталого землекористування та інноваційних підходів до їх вирішення. У тезах доповідей учасників представлено технічні, організаційні, економічні, екологічні та соціальні засади забезпечення формування сталого землекористування.

Матеріали збірника будуть корисними для фахівців у сфері землеустрою, геодезії, картографії, містобудування, геоінформаційних технологій та ін.

The publication contains materials of the IV International scientific-practical conference "Formation of sustainable land use: problems and prospects". The theme of the conference reflects the complexity, interdisciplinarity and multi-vector nature of the problems of sustainable land use formation and innovative approaches to their solution. The participants' reports present the technical, organizational, economic, environmental and social principles of ensuring the formation of sustainable land use.

The materials of the collection will be useful for specialists in the field of land management, geodesy, cartography, urban planning, geographic information technologies, etc.

Матеріали подано в авторській редакції

Materials are submitted in the author's edition

Рекомендовано до друку вченою радою
Інституту землекористування Національної академії аграрних наук України
(протокол № 11 від 23 листопада 2023 р.)

ISBN 978-617-8171-09-4

© Інститут землекористування НААН України, 2023
The Institute of Land Management of National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine, 2023

Вишневський Д.С.
студент 3 курсу, Геодезія та землеустрій
ВСП «РФК НУБіП України»
м. Рівне, Україна
Кушнірук О.М.
викладач землевпорядних дисциплін
ВСП «РФК НУБіП України»
м. Рівне, Україна

СУЧАСНИЙ СТАН МЕЛІОРАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ В УКРАЇНІ

Україна, як аграрна країна, має важливу роль у світовому виробництві сільськогосподарської продукції. Ефективне використання земельних ресурсів є невід'ємною частиною удосконалення аграрного сектору. Однією з ключових стратегій у цьому контексті є меліорація земель, спрямована на покращення якості ґрунтів, оптимізацію водозабезпечення та підвищення врожайності. На сучасному етапі розвитку України, меліорація земель є актуальним завданням, оскільки впливає на економіку, екологію та соціальний прогрес країни.

Однією з основних проблем сучасного стану меліорації земель в Україні є недостатнє фінансування та недостатня увага держави до цього напрямку. Фінансування меліоративних робіт та проектів є недостатнім для вирішення всіх проблем, пов'язаних з раціональним використанням земель. Необхідно залучати більше інвестицій як з боку уряду, так і з боку приватних компаній для забезпечення належного рівня меліоративних заходів.

Іншою проблемою є технологічна застарілість об'єктів меліорації. Багато систем меліоративних споруд та об'єктів не відповідають сучасним стандартам та потребам сільськогосподарського сектору. Необхідно вдосконалювати і модернізувати існуючі об'єкти та впроваджувати нові технології для оптимізації роботи систем меліорації.

Проте важливо відзначити досягнення в галузі меліорації земель в Україні. За останні роки спостерігається певний прогрес у впровадженні новітніх технологій, вдосконаленні законодавства та підвищенні свідомості громадян щодо необхідності збереження та раціонального використання земельних ресурсів.

З метою вирішення проблем та досягнення оптимальних результатів у сфері меліорації земель в Україні, необхідно збільшити фінансування цього напрямку, впроваджувати новітні технології та забезпечувати модернізацію існуючих систем меліорації. Також важливо покращувати систему управління та сприяти залученню приватного сектору для спільних зусиль у досягненні сталого та ефективного використання земельних ресурсів України.

Важливим кроком є використання геоінформаційних систем (ГІС) для аналізу та моніторингу земельних ресурсів. ГІС дозволяють точно визначити потреби у меліоративних заходах, оптимізувати розміщення споруд та ефективно керувати меліоративними процесами. Також до досягнень слід віднести впровадження агротехнічних заходів, які сприяють підвищенню врожайності та збереженню ґрунтів.

Геоінформаційні системи мають великий потенціал для аналізу та моніторингу земельних ресурсів. Їх використання дозволяє точно визначити потреби у меліоративних заходах та ефективно керувати роботою меліоративних систем. Також до досягнень слід віднести впровадження агротехнічних заходів, які сприяють підвищенню врожайності та збереженню ґрунтів.

Додатковою складністю сучасного стану меліорації є відсутність комплексного підходу та координації між різними органами влади та секторами економіки. Це призводить до розірваності та неефективності заходів у галузі меліорації. Необхідно встановити чітку систему управління та координації між органами державної влади, а також сприяти співпраці з активним залученням експертів, громадськості та приватного сектору.

Однією зі складних проблем у галузі меліорації є вирішення конфліктів між аграрними та екологічними інтересами. З одного боку, необхідно забезпечити ефективне використання земель для сільськогосподарської продукції, а з іншого — зберегти природні екосистеми та забезпечити сталість довкілля. Важливо знаходити баланс між цими інтересами та розробляти компромісні рішення, які б враховували потреби обох сторін.

Додатковим викликом для меліорації земель є зміна клімату та його вплив на аграрний сектор. Зростання температур, зміни в режимі опадів та поширення

аномальних погодних явищ можуть негативно вплинути на ефективність меліораційних систем. Отже, необхідно адаптувати меліоративні заходи до нових кліматичних умов, вдосконалювати системи зберігання та ефективного використання води, а також сприяти розробці та впровадженню агротехнічних методів, які б допомагали аграрному сектору пристосуватися до змін клімату.

Також важливим аспектом є підвищення екологічної свідомості та відповідальності суспільства. Громадськість та громадські організації можуть відігравати важливу роль у нагляді за додержанням екологічних стандартів у галузі меліорації, а також у популяризації екологічно чистих технологій та підвищенні екологічної свідомості серед населення.

В Україні, як сільськогосподарській країні, призначена ключова роль у світовому виробництві сільськогосподарської продукції. Ефективне використання земельних ресурсів стало невід'ємною частиною удосконалення аграрного сектору. Однією з ключових стратегій у цьому контексті є меліорація земель, спрямована на покращення якості ґрунтів, оптимізацію водозабезпечення та підвищення врожайності. На сучасному етапі розвитку України, меліорація земель є актуальним завданням, оскільки впливає на економіку, екологію та соціальний прогрес країни.

Крім того, для вирішення складних проблем у галузі меліорації земель важливо встановити комплексний підхід та забезпечити ефективну координацію між різними органами влади та секторами економіки. Це дозволить уникнути розірваності та неефективності заходів у галузі меліорації. Для цього потрібно встановити чітку систему управління та координації між органами державної влади, а також сприяти співпраці з активним залученням експертів, громадськості та приватного сектору.

На шляху до вирішення проблем меліорації важливо враховувати світовий досвід та найкращі практики інших країн. Аналізуючи та адаптуючи інноваційні підходи та технології, Україна може покращити ефективність меліораційних заходів та досягти сталого використання земельних ресурсів.

У висновках слід підкреслити, що сучасний стан меліорації земель в Україні вимагає комплексного та цілеспрямованого підходу. Необхідно спрямовувати зусилля на підвищення фінансування та технологічного рівня меліораційних заходів, забезпечуючи ефективне використання земель та створюючи сприятливі умови для розвитку аграрного сектору. Важливо також сприяти співпраці різних зацікавлених сторін та враховувати світовий досвід у цій галузі для досягнення сталого та ефективного використання земельних ресурсів України.

Список використаних джерел

1. Шевченко, О. М. (2015). Роль меліорації у забезпеченні сталого розвитку аграрного сектору. Економіка та управління, С. 25-30.
2. Міністерство аграрної політики та продовольства України. (2021). Звіт про реалізацію програми розвитку меліоративної галузі. Київ: Укрґосполітика.
3. Food and Agriculture Organization of the United Nations. (2018). Improving Land and Water Management. Retrieved from [<https://www.fao.org/land-water/en/>]

Current state of land reclamation in Ukraine

Abstract. In order to solve problems and achieve optimal results in the field of land reclamation in Ukraine, it is necessary to increase funding for this area, introduce the latest technologies and ensure the modernization of existing reclamation systems. It is also important to improve the governance system and

promote the involvement of the private sector for joint efforts to achieve sustainable and efficient use of Ukraine's land resources.